

Tehtaat sodassa -näyttely avautuu Sodan ja rauhan keskus Muistissa maanantaina 20.4.2026 osana Veteraaniviikon ohjelmaa

Tehtaat sodassa on Suomen Elinkeinoelämän Keskusarkiston tuottama näyttely, joka vie kävijän Suomen kotirintamalle vuosina 1939–1945, jolloin tehtaat ja tehdastyöläiset muodostivat tärkeän osan sotaponnisteluista.

Yrityksillä oli merkittävä rooli paitsi sotatalouden osana, myös monen käytännön asian järjestelijänä. Näyttely kertoo, miten tehtaat varautuivat sodan syttymiseen ja pommitusten uhkaan, mitä tehtaissa valmistettiin sota-aikana sekä miten yritykset osallistuivat työntekijöidensä evakuoimiseen luovutetuilta alueilta sodan päätyttyä. Näyttely kuvaa tehtaiden suojelua, pommitustuhoja, sota-ajan vaikutuksia mainontaan, tuotannon muutoksia sekä tehtaiden ja työntekijöiden evakuointien toteutusta.

Näyttelyn aineistot ovat peräisin Suomen Elinkeinoelämän Keskusarkistossa säilytettävistä yritysarkistoista. Sota-aikaa koskevia aineistoja on Elkassa valtava määrä, josta nyt on esillä vain pieni pintaraapaisu. Näyttelyn toivotaan herättävän kiinnostusta sitä kohtaan, mikä oli ja on yritysten, ja erityisesti teollisuuslaitosten, merkitys sotaponnisteluissa.

”Pitkään jatkunut Ukrainan sota antaa meillekin uudenlaista näkökulmaa omaan historiaamme liittyen. Nyt ymmärrämme, että yhteiskunnan on toimittava sodasta huolimatta,” sanoo Elkan arkistonjohtaja **Olli Alm**. Toinen ilmeinen huomio liittyy siihen, kuinka sota-aikana teknologia kehittyi nopeasti. *”Toisen maailmansodan alkupuolella saatettiin käyttää vielä kaksitasoisia potkurikoneita, kun sodan lopulla taas molemmilla osapuolilla oli käytössään suihkumoottorikoneita. Samanlaisen kehityksen nopeuden näemme nyt Ukrainassa esimerkiksi droonisodankäyntiin liittyen,”* hän jatkaa.

”Olemme iloisia yhteistyöstä Elinkeinoelämän keskusarkisto Elkan kanssa,” sanoo Muistin sisältöjohtaja **Pia Puntanen**. *”Nyt esillä oleva näyttely on avaus teemaan, jota tulemme käsittelemään Muistin näyttelyissä tulevaisuudessa”*, kertoo Puntanen.

Näyttelyn avajaisia vietetään Sodan ja rauhan keskus Muistin auditoriossa maanantaina 20.4.2026 klo 12.30. Näyttely on esillä Muistissa 3.10.2026 saakka.

Lisätietoja

Arkistonjohtaja Olli Alm, Elinkeinoelämän keskusarkisto Elka
olli.alm@elka.fi, 044 321 3244

Sisältöjohtaja Pia Puntanen, Sodan ja rauhan keskus Muisti
pia.puntanen@muisti.org, 044 901 2592

Suomen Elinkeinoelämän Keskusarkisto (Elka) on yksityinen keskusarkisto, jonka tehtävänä on yritysten ja elinkeinoelämän pysyvästi säilytettävän asiakirjallisen kulttuuriperinnön tallettaminen ja tarjoaminen tutkijoiden sekä muiden tiedontarvitsijoiden käyttöön.

Katso lisätietoja Elkasta ja sen aineistoista osoitteesta www.elka.fi

Sodan ja rauhan keskus Muisti on Mikkelissä toimiva tiedekeskus, joka käsittelee näyttelyissään sodan ja rauhan teemoja vuorovaikutteisilla, digitaalisuutta hyödyntävin menetelmin. Muisti kertoo sodasta edistääkseen rauhaa. Muisti on niille, jotka ovat kiinnostuneet sodan historiasta, mutta erityisesti niille, jotka eivät ole.

Tutustu Sodan ja rauhan keskus Muistiin muisti.org

Huhtikuun lopussa Mikkelissä ja Muistissa vietetään Veteraaniviikkoa ja sen Osallisuus ja yhteisöllisyys -teemapäivää. Veteraaniviikko kokoaa yhteen muistamisen, kohtaamiset ja ajankohtaisen keskustelun. Viikon aikana pysähdymme veteraanisukupolven arvojen äärelle – muistamaan, ymmärtämään ja katsomaan yhdessä eteenpäin. Tutustu koko ohjelmaan ja tapahtumien tarkempiin tietoihin osoitteessa [Kansallisen veteraanipäivän ja viikon ohjelma](#).